

Motion till riksdagen 2022/23:306

av **Margareta Cederfelt (M)**

Gårdsförsäljning av egenproducerade alkoholhaltiga drycker

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta gårdsförsäljning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svenska landsbygden brottas med omfattande problem, såsom avfolkning, åldrande befolkning och svårigheter med lönsamhet i jordbruket. För att vända den negativa utvecklingen måste åtgärder för att stärka landsbygden genomföras snarast.

En åtgärd är att underlätta för företagande relaterat till jordbruk och lokala näringar såsom gårdsförsäljning. Gårdsförsäljning kan relatera till olika former av näringar och produkter. I den här motionen behandlas försäljning av alkoholhaltiga drycker såsom öl, vin och cider.

Den småskaliga gårdsbryggningen av öl är återigen på framväxt. Vid inträdet i den europeiska unionen var antalet bryggerier i Sverige lätträknade; de var inte enbart få utan också stora. På mindre än 20 år har utvecklingen vänt och antalet små bryggerier växer till antal. Tyvärr har bryggerierna ingen möjlighet att sälja sin egenproducerade dryck eller att låta kunderna vara sig ta med eller konsumera den i en egen bar eller restaurang. Att kunna sälja sin egenproducerade dryck på den egna restaurangen kan höja attraktionskraften med fler gäster som följd och därmed generera högre intäkter för producenten.

De mindre gårdsbryggerierna upplever även hinder när de skall sälja sin produkt till Systembolaget, som har monopol på alkoholförsäljning till kunder. Systembolaget ställer krav på att man skall uppnå en viss kvantitet, tyvärr på den nivån att nyetablerade och mindre gårdsbryggerier inte klarar av att nå upp till denna. De bryggerier som inte klarar av att nå upp till Systembolagets kvantitetskrav har två alternativ: öka produktionen eller stänga verksamheten.

Sedan EU-inträdet har den svenska alkoholkulturen förändrats. Jämfört med 1970-talet har konsumtionen av starksprit minskat. Under 1990-talet liberaliserades alkoholpolitiken med utökade införselkvoter för att under 2000-talet gå ytterligare ett steg genom att tillåta privatimport av alkohol.

Att tillåta gårdsförsäljning skulle vara ett naturligt steg på vägen i syfte att underlätta företagande på landsbygden. Den svenska besöksnäringen ökar stadigt, och möjligheten för kunder att provsmaka och inhandla lokalt producerade drycker skulle höja attraktionskraften för turistnäringen på landsbygden. Dessutom skulle de svenska bryggerierna och vinproducenterna närma sig de villkor som gäller för deras europeiska kollegor.

Det svenska alkoholmonopolet har dessutom spelat ut sin roll i dagens Sverige. Alkohol kan köpas via internet, vinklubbar eller egen direktimport. Motiven för att den alkohol som produceras i Sverige skall säljas genom Systembolaget är därför inaktuella.

Svenska producenter av öl, vin och starksprit bör betraktas som ansvarsfulla företagare med förmåga att hantera försäljning direkt till kunder utan att varorna behöver passera omvägen via det statliga monopolföretaget Systembolaget. Riksdagen röstade i maj 2018 ja till ett utskottsinitiativ om att tillåta gårdsförsäljning av alkohol.

Margareta Cederfelt (M)